

Arbetsprogram för Jönköpings läns Luftvårdsförbund 2019-2023

Bakgrund

Jönköpings läns luftvårdsförbund började mäta nedfall och effekter av luftföroreningar 1989. Sedan 1989 har Luftvårdsförbundet drivit mätningar på totalt 16 olika lokaler i länet. I dagsläget är mätningar igång på fem av dessa. Mätningarna har samordnats med övriga Sverige inom Krondroppsnetet som idag omfattar cirka 60 lokaler spridda över hela landet. Tillsammans med övriga aktörer i södra Sverige har Luftvårdsförbundet i Jönköpings län visat att nedfallet av försurande svavel och kväve varit betydligt över kritiska belastningsgränser. Man har också visat att detta bidragit till surt markvatten i våra skogar. Resultaten har utgjort underlag i samband med internationella förhandlingar om utsläpps begränsande åtgärder. Vidare har mätningarna visat att nedfallet av svavel har minskat kraftigt sedan slutet av 1980-talet. Trots minskat svavelnedfall är markvattnet fortfarande kraftigt försurat på många håll och det är tveksamt om någon återhämtning mot mindre surt markvatten har påbörjats.

Under senare år har fokus ökat avseende olika former av normer och riktlinjer för lufthalter i utomhusmiljö. Samtidigt har kraven på kommuner att visa att man klarar fastställda miljökvalitetsnormer ökat. Luftvårdsförbundet har i samband med detta samordnat bildandet av ett samverkansområde för kontroll av luftkvalitet i länet.

2019

Krondroppsnetet

Verksamheten inom Krondroppsnetet fortsätter enligt planerna, och avtalet med IVL Svenska Miljöinstitutet gäller nu för perioden 2015-2020 men behöver förnyas årligen. Avtalet innebär i korthet att mätningar genomförs på två EU-ytor med granskog (Bordsjö respektive Fagerhult i nordöstra delen av länet) samt två nationella granytor (Mellby i sydvästra delen av länet och Värnvik i norra delen av länet). Fagerhult ingår i Naturvårdsverkets nationella program för deposition till skog, vilket bland annat innebär att Naturvårdsverket bekostar vissa mätningar. Länsstyrelsen bekostar luftmätningar på samma lokal. Förutom mätningar omfattar programmet yttäckande kartläggning och prognos av kritisk belastning och överskridande för försurning, övergödning och marknära ozon. Provtagning utförs sedan 2007 av SLU och avtalet förnyades under år 2018.

Tillsammans med IVL, andra länsstyrelser och luftvårdsförbund planera fortsättningen av mätprogrammet. Arbetet kommer att pågå under åren fram till nya avtal tecknas under 2020. Naturvårdsverket samordnar en nationell och regional översyn av krondroppsnetet och annan övervakning av försurande ämnen vilket innebär att det kan bli större förändringar i krondroppsnetets omfattning och uppbyggnad för nästa programperiod.

Remisser/yttrande

Luftvårdsförbundet ska vara

- remissinstans i luftvårdsrelaterade frågor
- medlemmarna behjälpliga i luftvårdsrelaterade frågor

Hemsida

- Uppdatera hemsidan med avseende på nya protokoll och generella avsnitt.
- Utredda en övergång till mer modern hemsida.

Medlemsvärvning och kommunikation

- Kontinuerlig medlemsvärvning.
- Leverera medlemsbevis till medlemmar efter erlagd årsavgift.
- Delta på Klimatkonferensen och i andra relevanta publika forum.
- Satsning mot att få studenter att göra exjobb inom luftområdet.

Samordning

- Länsstyrelsens miljöövervakning: Lämna synpunkter på och delta i revideringen av Länsstyrelsens miljöövervakningsprogram.

Luftsamverkan

- Samverkansområdet för mätningar av luftkvalitet: Implementera samverkansområdet, förankra det hos kommunerna, vara ett stöd för kommunerna. Vara kontaktperson för konsulterna.
- Under hösten samla ihop arbetsgrupp för nytt mätprogram för samverkansområdet

5-årig arbetsplan

Utveckla och precisera arbetsplanen för förbundets verksamhet de kommande fem åren.

Stadgarna

Se över stadgarna och eventuellt föreslå förändringar

Länsluftsdag

- Anordna en länsluftsdag där samtliga A och B verksamheter i länet bjuds in. Sker i anslutning till årsmötet.

Specifika uppgifter 2020

Krondropps nätet

Upphandling och tecknande av nya avtal.

Luftsamverkan

Ta fram nytt kontrollprogram för perioden efter 2020. Genomföra upphandlingen av konsulter till samverkansområdet.

Besöka miljöpresidiet.

Krondroppsnetet

Teckna nya avtal för nästa programperiod.

Specifika uppgifter 2021

Länsluftsdag

- Anordna en länsluftsdag.

Rapporter som väntas under 2019

- Krondroppsnetets rapport, IVL, juni